

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору

2020

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Митна справа

назва освітньої програми

академічні групи

МС-20

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Розробник:

Кафедра маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
економічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Гарант освітньої програми

Мирошніченко Юрій Вікторович,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
технічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

назва кафедри

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 17.05.2021 р. № 7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи формування загальних та професійних компетентностей у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації та прийняття адекватних управлінських рішень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є комплекс знань щодо вибору нових форм і методів управління при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління організацією в умовах постійно змінюваного середовища.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Торговельне підприємництво», «Економіка та фінанси підприємства» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Організація торгівлі», «Управління персоналом».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

фахових компетентностей:

ФК 5. Здатність управляти торговельною організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту;

ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту;

ФК 8. Здатність планувати діяльність торговельної організації та управляти часом;

ФК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань;

ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал торговельної організації;

ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління торговельною організацією;

ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми торговельної організації, формувати обґрунтовані рішення;

ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички;

програмних результатів навчання:

ПРН 3. Застосовувати отриманні знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;

ПРН 4. Володіти навичками виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності торговельної організації;

ПРН 9. Застосовувати навички взаємодії, командної роботи;

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності

Сутність менеджменту. Зміст управлінської діяльності. Закони, закономірності та основні принципи менеджменту.

Тема 2. Методологічні основи менеджменту

Суб'єкт, об'єкт та види менеджменту. Сутність та класифікація методів менеджменту. Організація як об'єкт управління. Рівні управління.

Тема 3. Розвиток науки управління

Еволюція управлінської думки. Ранні теорії менеджменту. Підхід до управління з позиції різних шкіл. Сучасні теорії менеджменту. Розвиток науки управління в Україні.

Тема 4. Процес прийняття управлінських рішень

Сутність і класифікація управлінських рішень. Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень. Процес прийняття рішень. Підходи до прийняття рішень.

Тема 5. Моделі та методи обґрунтування управлінських рішень

Моделі прийняття управлінських рішень. Особистий стиль менеджера в прийнятті управлінських рішень. Індивідуальні та групові методи прийняття управлінських рішень.

Тема 6. Сутність планування як функції управління

Сутність планування як функції управління. Цілі управлінського планування. Сутність понять «стратегія», «місія», «мета підприємства». Вимоги щодо формулювання цілей.

Тема 7. Стратегічне планування

Сутність стратегічного планування, рівні стратегії. Етапи стратегічного планування. Стратегічні альтернативи підприємства. Аналіз і вибір стратегічних альтернатив підприємств. Стратегія стабілізації. Різновидності стратегії зростання. Стратегія виживання.

Тема 8. Організація як функція управління

Сутність функції організації. Етапи організаційного проектування. Типи організаційних структур управління. Управління організаційними змінами. Бюрократичні структури управління. Адаптивні структури управління. Принципи формування структури роздрібно-торговельної мережі.

Тема 9. Сутність та функції мотивації. Теорії мотивації

Поняття і сутність мотивації. Змістовні теорії мотивації. Процесні теорії мотивації. Сучасні методи мотивації. Формування кадрової HR-стратегії як умова забезпечення соціально-економічної ефективності системи управління персоналом підприємства.

Тема 10. Контроль як функція менеджменту

Поняття та процес контролю. Етапи контролю. Параметри ефективної системи контролю. Інструменти управлінського контролю. Інструменти

операційного контролю. Оцінка і контроль ефективності логістичної стратегії торговельного підприємства.

Тема 11. Сутність керівництва і форми прояву

Керівництво і управління. Влада, її форми та джерела. Основні форми влади: влада примусу, винагороди, законну, експертна, харизматична.

Тема 12. Лідерство

Теорії лідерства: підхід з позиції особистих якостей; поведінковий підхід у теорії менеджменту; ситуаційний підхід у теорії менеджменту. Конфлікти та шляхи їх подолання.

Тема 13. Комунікації в управлінні

Процес комунікації. Міжособові і організаційні комунікації. Управління комунікаційними процесами. Стиль та стратегія міжособової комунікації.

Тема 14. Ефективність управління

Ефективність і якість управління. Чинники, які впливають на ефективність управління. Аналіз ефективності управління суспільним виробництвом. Критерії та показники ефективності менеджменту.

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																				
	денна форма										заочна форма										
	повна					скорочена					повна					скорочена					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				усього	у тому числі				усього	у тому числі				
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ		СРС	Л	СЗ	ПЗ		ЛЗ	СРС	Л	СЗ	ПЗ
Тема 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності	10	2		2		6															
Тема 2. Методологічні основи менеджменту	10	2		2		6															
Тема 3. Розвиток науки управління	12	2		2		8															
Тема 4. Процес прийняття управлінських рішень	10	2		2		6															
Тема 5. Моделі та методи обґрунтування управлінських рішень	10	2		2		6															
Тема 6. Сутність планування як функції управління	10	2		2		6															
Тема 7. Стратегічне планування	10	2		2		6															
Тема 8. Організація як функція управління	12	2		2		8															
Тема 9. Сутність та функції мотивації. Теорії мотивації	12	2		2		8															
Тема 10. Контроль як функція менеджменту	10	2		2		6															
Тема 11. Сутність керівництва і форми прояву	10	2		2		6															
Тема 12. Лідерство	12	2		2		8															
Тема 13. Комунікації в управлінні	10	2		2		6															
Тема 14. Ефективність управління	12	2		2		8															
Усього годин / кредитів ECTS	150/5	28		28		94															

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4197>

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Закони, закономірності та основні принципи менеджменту.

Тема 2. Методологічні основи менеджменту

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Організація як об'єкт управління.
2. Рівні управління.

Тема 3. Розвиток науки управління

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Сучасні теорії менеджменту.
2. Розвиток науки управління в Україні.

Тема 4. Процес прийняття управлінських рішень

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Підходи до прийняття рішень.

Тема 5. Моделі та методи обґрунтування управлінських рішень

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Індивідуальні та групові методи прийняття управлінських рішень.

Тема 6. Сутність планування як функції управління

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Сутність понять «стратегія», «місія», «мета підприємства».
2. Вимоги щодо формулювання цілей.

Тема 7. Стратегічне планування

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Стратегія стабілізації.
2. Різновидності стратегії зростання.
3. Стратегія виживання.

Тема 8. Організація як функція управління

1. Бюрократичні структури управління.
2. Адаптивні структури управління.
3. Принципи формування структури роздрібно-торговельної мережі.

Тема 9. Сутність та функції мотивації. Теорії мотивації

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Сучасні методи мотивації.
2. Формування кадрової HR-стратегії як умова забезпечення соціально-економічної ефективності системи управління персоналом підприємства.

Тема 10. Контроль як функція менеджменту

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Інструменти операційного контролю.
2. Оцінка і контроль ефективності логістичної стратегії торговельного підприємства.

Тема 11. Сутність керівництва і форми прояву

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Основні форми влади: влада примусу, винагороди, законну, експертна, харизматична.

Тема 12. Лідерство

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Конфлікти та шляхи їх подолання

Тема 13. Комунікації в управлінні

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Стиль та стратегія міжособової комунікації.

Тема 14. Ефективність управління

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

1. Критерії та показники ефективності менеджменту.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4197>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1	
	Опрацювання завдань у практикумі	1	
	Тестування на порталі	1	
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1	
	Опрацювання завдань у практикумі	1	
	Тестування на порталі	1	
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1	
	Опрацювання завдань у практикумі	1	
	Тестування на порталі	1	
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1	
	Опрацювання завдань у практикумі	1	
	Тестування на порталі	1	
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1	
	Опрацювання завдань у практикумі	1	
	Тестування на порталі	1	
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1	
	Опрацювання завдань у практикумі	1	
	Тестування на порталі	1	
1.7	<i>Тема 7</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1	
	Опрацювання завдань у практикумі	1	
	Тестування на порталі	1	

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання		
		денна	заочна	
1.8	<i>Тема 8</i>			
	Опрацювання лекційного матеріалу	1		
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1		
	Опрацювання завдань у практикумі	1		
	Тестування на порталі	1		
1.9	<i>Тема 9</i>			
	Опрацювання лекційного матеріалу	1		
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1		
	Опрацювання завдань у практикумі	1		
	Тестування на порталі	1		
1.10	<i>Тема 10</i>			
	Опрацювання лекційного матеріалу	1		
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1		
	Опрацювання завдань у практикумі	1		
	Тестування на порталі	1		
1.11	<i>Тема 11</i>			
	Опрацювання лекційного матеріалу	1		
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1		
	Опрацювання завдань у практикумі	1		
	Тестування на порталі	1		
1.12	<i>Тема 12</i>			
	Опрацювання лекційного матеріалу	1		
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1		
	Опрацювання завдань у практикумі	1		
	Тестування на порталі	1		
1.13	<i>Тема 13</i>			
	Опрацювання лекційного матеріалу	1		
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1		
	Опрацювання завдань у практикумі	1		
	Тестування на порталі	1		
1.14	<i>Тема 14</i>			
	Опрацювання лекційного матеріалу	1		
	Опрацювання матеріалу в рамках самосійної роботи	1		
	Опрацювання завдань у практикумі	1		

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Тестування на порталі	1	
1.15	<i>Додаткові бали (тези, участь в конференціях, конкурсах, олімпіадах)</i>	4	
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування).	20	
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання)	16	
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (ситуаційне завдання)	4	
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Муромець Н. Є. Менеджмент : навчальний посібник / Н. Є. Муромець, Ю. В. Мирошніченко, Д. О. Корсаков ; за ред. Н. Є. Муромець. – Харків : ФОП Мезина В. В., 2017. – 324 с.

2. Основи менеджменту : підручник / за ред. А. А. Мазаракі, І. В. Чумаченко.– Харків : Фоліо, 2014. – 846 с.

3. Гуткевич С. О. Менеджмент: питання та відповіді: навчальний посібник для дистанційного навчання / С. О. Гуткевич. – Харків : Діса плюс, 2016. – 940 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

4. Безус А. М. Менеджмент : навчальний посібник / А. М. Безус. – Київ : АМУ, 2015. – 268 с.
5. Мельниченко С. В. Менеджмент підприємства / С. В. Мельниченко. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 132 с.
6. Козирева О. В. Організація праці менеджера: навчальний посібник / О. В. Козирева, О. В. Овсієнко. – Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2019. – 203 с.
7. Свидрук І. І. Креативний менеджмент: навчальний посібник / І. І. Свидрук. – Алма-Ата: «Бастау», 2017. – 360 с.
8. Петруня Ю. Є. Менеджмент. Практикум : навчальний посібник /Ю. Є. Петруня, В. Ю. Петруня. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 104 с..
9. Менеджмент Дайджест [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/methodology.php>. – Станом на 05.09.2020. – Назва з екрана.
10. Маркетинг і менеджмент інновацій : Науковий журнал [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>. – Станом на 05.09.2020. – Назва з екрана.
11. Бітрікс 24 [Електронний ресурс] : [сервісний сайт для управління бізнесом]. – Режим доступу: <https://www.bitrix24.ua>. – Станом на 05.09.2020. – Назва з екрана.
12. Бай С. І. Менеджмент організації [Електронний ресурс]: електронний підручник / С. І. Бай. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск. (CD-R). – Назва з етикетки диску.
13. An Introduction to Management / Boundless Business [Electronic source]: [organization's website]. – Available at: <https://courses.lumenlearning.com/boundless-business/chapter/an-introduction-to-management>. – Viewed 05.10.2020. – Title from screen.